

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษากับความผูกพันของครูสาขาวิชาชีพ ในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ครูสาขาวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมและสาขาวิชาชีพบริหารธุรกิจ ในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งมี 3 จังหวัด ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง จำนวน 1,651 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสาขาวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมและสาขาวิชาชีพบริหารธุรกิจ ในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ปีการศึกษา 2546 จำนวน 313 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยดำเนินการ ดังนี้

2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างรวมโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเกรจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้ 313 คน

2.2 กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ตามสัดส่วน 1651: 313

2.3 กลุ่มตัวอย่าง แต่ละกลุ่มที่คำนวณสัดส่วนได้ในข้อ 2.2 ด้วยวิธีการ ตัวอย่างง่าย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามประเภทสถานศึกษา และจังหวัด

จังหวัด ครุสาขา วิชาชีพ	ประชากรจำแนกตาม ประเภทสถานศึกษา						รวมจำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ประเภทสถานศึกษา						รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	รัฐบาล			เอกชน				รัฐบาล			เอกชน			
	บริหารธุรกิจ	ช่างอุตสาหกรรม	บริหารธุรกิจและช่างอุตสาหกรรม	บริหารธุรกิจ	ช่างอุตสาหกรรม	บริหารธุรกิจและช่างอุตสาหกรรม		บริหารธุรกิจ	ช่างอุตสาหกรรม	บริหารธุรกิจและช่างอุตสาหกรรม	บริหารธุรกิจ	ช่างอุตสาหกรรม	บริหารธุรกิจและช่างอุตสาหกรรม	
1. ชลบุรี	72	231	72	271	70	278	994	14	44	14	51	13	53	188
2. ระยอง	0	18	131	87	45	23	304	0	3	25	16	9	4	58
3. ฉะเชิงเทรา	62	113	15	113	25	25	353	12	21	3	21	5	5	67
รวม	134	362	218	471	140	326	1,651	25	69	41	89	27	62	313

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวความคิดจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ตามสาขาวิชาชีพและประเภทสถานศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา 8 ด้าน ได้แก่ การเป็นผู้นำ การจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การปฏิสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกัน การตัดสินใจ การกำหนดเป้าหมาย การควบคุมการปฏิบัติงาน และการกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานและการฝึกอบรม ได้แบบสอบถามจำนวน 48 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating

Scale) แบบลิเคอร์ท์ (Best and Kahn, 1993, p.247) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กร 3 ด้าน คือ ด้านการ แสดงตน ด้านความเกี่ยวข้องกับงาน และด้านความภักดีต่อองค์กร แบบสอบถามจำนวน 30 ข้อ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบลิเคอร์ท์ (Best & Kahn, 1993, p. 247) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามกำหนดไว้ ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานของ ผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งประกอบด้วย คำถาม จำนวน 48 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้กำหนด น้ำหนักคะแนนตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท์ (Best & Kahn, 1993, pp. 246-250) ดังนี้

มากที่สุด	มีระดับคะแนน 5
มาก	มีระดับคะแนน 4
ปานกลาง	มีระดับคะแนน 3
น้อย	มีระดับคะแนน 2
น้อยที่สุด	มีระดับคะแนน 1

แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรของครู สถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 30 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้กำหนด น้ำหนักคะแนนตามแนวคิดของลิเคอร์ท์ (Best & Kahn, 1993, pp. 246-250) ดังนี้

มากที่สุด	มีระดับคะแนน 5
มาก	มีระดับคะแนน 4
ปานกลาง	มีระดับคะแนน 3
น้อย	มีระดับคะแนน 2
น้อยที่สุด	มีระดับคะแนน 1

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา ความผูกพันต่อองค์กร จากเอกสารและตำราต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

2. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ และความผูกพันต่อองค์กรทั้งในและต่างประเทศ

3. แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาแต่ละด้าน ได้แก่ การเป็นผู้นำ การจูงใจ การติดต่อสื่อสาร การปฏิสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกัน การตัดสินใจ การกำหนดเป้าหมายการควบคุมการปฏิบัติงาน และการกำหนดมาตรฐานและการฝึกอบรมเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบสอบถามของ สุรัฐ ศิลปอนันต์ (2527, หน้า 158 – 182) แบบวัดพฤติกรรมของผู้บริหาร โรงเรียนมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

4. แบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันต่อองค์กรแต่ละด้าน ได้แก่ การแสดงตน ความเกี่ยวข้องกับงาน และความภักดีต่อองค์กร เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบสอบถามของ ดวงพร พรวิทยา (2540, หน้า 140-141) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีขั้นตอนดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาแก้ไขความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเที่ยงตรง เชิงโครงสร้าง

2. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไข และปรับปรุงแล้วเสนอต่อ ผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมของเนื้อหา ตลอดจนความชัดเจน และเหมาะสมในการ ใช้ภาษา

ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

2.1	ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2.2	ดร.นวลผจง อุดรพิมพ์	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2.3	ดร.สมุทร ชำนาญ	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.4 อาจารย์ณัฐกร ปรารักษ์จันทร์ อาจารย์ประจำแผนกช่างไฟฟ้า
วิทยาลัยเทคนิคสัทหีบ

2.5 อาจารย์ชาติชาย ตฤณจันทร์ หัวหน้างานกิจกรรม
วิทยาลัยเทคนิคสัทหีบ

3. นำแบบสอบถามที่ตรวจแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นขั้นตอนสุดท้าย และนำไปทดลองใช้กับครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยหาค่าสหพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) ปรากฏว่า แบบสอบถามที่วัดพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารจำนวน 48 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .32 ถึง .86 และแบบสอบถามวัดความผูกพันต่อองค์กรจำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ อยู่ระหว่าง .25 ถึง .73 สามารถนำไปใช้จริงได้ทั้งหมด 78 ข้อ สำหรับค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก

4. นำแบบสอบถามทุกข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 2 ฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204)

ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปรากฏว่า การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 และความผูกพันต่อองค์กรของครูมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก เพื่อขออนุมัติและขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างรวม 3 จังหวัด ได้แก่ หนองคาย ชลบุรี ระยอง ผู้วิจัยติดตามปีเจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัยเพื่อให้ส่งคืนตามกำหนด

1.2 ในกรณีที่มิได้รับแบบสอบถามคืนตามเวลาที่ผู้วิจัยกำหนด ผู้วิจัยได้ติดต่อกับฝ่ายธุรการของสถานศึกษา ให้ช่วยจัดส่งคืนกับผู้วิจัย และขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองเป็น

บางส่วนเพื่อให้ได้แบบสอบถามครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดในการศึกษาค้างนี้ ปรากฏว่าได้แบบสอบถามคืน 313 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. การจัดกระทำข้อมูล

2.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์

2.2 ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติการวิจัย

ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for Windows

2.3 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมาย และการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาค้างนี้ต่อไป

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ความหมายของคะแนนเฉลี่ยของคำตอบโดยอาศัยแนวความคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24) แล้วแบ่งความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง มีการบริหารงานสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง มีการบริหารงานสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง มีการบริหารงานสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง มีการบริหารงานสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง มีการบริหารงานสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ ความหมายของคะแนน เฉลี่ยของคำตอบโดยอาศัยแนวความคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24) แล้วแบ่งความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง มีความผูกพันต่อองค์กรมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง มีความผูกพันต่อองค์กรมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง มีความผูกพันต่อองค์กรปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง มีความผูกพันต่อองค์กรน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง มีความผูกพันต่อองค์กรน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Runyon, 1996, p. 23) ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า ตั้งแต่ .10 - .29 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า ตั้งแต่ .30 - .49 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า ตั้งแต่ .50 - 1.00 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับมาก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

1. การทดสอบสมมติฐานที่ 1 “ครูที่มีสาขาวิชาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหารงานแตกต่างกัน สถิติที่ใช้ คือ t-test
2. การทดสอบสมมติฐานที่ 2 “ครูที่ปฏิบัติงานในประเภทสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหารงานแตกต่างกัน” สถิติที่ใช้คือ t – test
3. การทดสอบสมมติฐานที่ 3 “ครูในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่มีสาขาวิชาชีพแตกต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์การแตกต่างกัน สถิติที่ใช้ คือ t-test
4. การทดสอบสมมติฐานที่ 4 “ครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่ปฏิบัติงานในประเภทสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์การแตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือ t – test
5. การทดสอบสมมติฐานที่ 5 “การบริหารงานของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อสถานศึกษาของครู สถิติที่ใช้ คือ สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) และทดสอบนัยสำคัญโดยพิจารณาจากค่าความน่าจะเป็น